

äro skrivna i omedelbart sammanhang med de timade händelserna. Dock äro de anteckningar som röra släkten tydlichen grundade på äldre uppteckningar, då de ofta ange de mest minutiösa födelsedata. För ätten Paslichs (eller Pasewalks) historia äro de i alla händelser av stor vikt, då denna pommerska adelssläkts öden eljes äro föga kända. Flera av de äldre släktanteckningarna äro skrivna efter P:s hemkomst till fädernestaden 1554, att döma av stilens och andra kriterier. Han har då haft möjlighet att begagna fullt tillförlitliga källor.

Ifrån år 1551 då Caspar Paslich fick boken i sin ägo och ända fram till 1588 har han fortsatt att åt kalendariet anförtro uppteckningarna av de viktigaste händelser som timat i hans lifstid. Dessa anteckningar omspänna alltså en ganska lång tidrymd. Skildringen av konung Fredrik II:s begravning bildar slutpunkten, här liksom väl även i Caspar Paslichs eget politiska liv. Hans förnämsta offentliga verksamhet sammanfaller med Fredrik II:s regeringstid, under dennes son och efterträdare torde väl icke många uppdrag av offentlig natur ha fallit på hans lott. De sista åren av sitt liv till sin död 1597 tillbragte han i lugn och ro på sin gård Rönnebæksholm.

Av en helt annan natur äro de anteckningar som ungefär 50 år efter Caspar Paslichs död gjorts i kalendariet av Knud Paslich och den med honom sannolikt ungefär jämnårige kusinen Eiler Akeleye. Med pojkars vanliga pietetslöstet ha dessa ungdomar ej kunnat underlåta att fortsätta vad den gamle Paslich börjat och i typiskt skolpojksmanér skildra vad som synts dem minnesvärt under skoldagarne i Sorö. Genom bokens övergång i annan ägo ha emellertid dessa uppteckningar tagit ett brått slut. Ehuru de naturligen icke hava något större historiskt intresse, medtagas de dock såsom rätt roande prov på en 12:åringars sätt att känna och tänka. Skillnaden mellan dessa anteckningar och ett typiskt skolpojksbrev från zode århundradet är så gott som ingen. Tyvärr äro på flera ställen anteckningarna av denna typ utrixta eller utskurna ur boken, varigenom vi sannolikt gått miste om några nöjsamma interiörer av danskt skolliv på en tid, från vilken varje litet bidrag till denna del av kulturhistorien är lika välkommet som sällsynt.

---

1 januari. Hoc die Anno 59. circiter horam 5. vespertinam moritur Sereniss. princeps Dominus Christianus 3. rex Daniæ, Coldingæ¹.

2 januari. Discessi Bononia in maxima niue, iam redditurus in Germaniam Anno etc. 54.

6 januari. [Augustinus Schurf artis medicæ doctor] moritur Francoforti ad Oderam Anno 1555².

7 januari. ♂ Hoc die hora secunda post meridiem moritur Hafniæ charissima filia mea Beningna, cum ex papulis seu vesiculis cutis, quæ totum ipsius corpus occuparant dies 12. laborasset. vixit septimanas 3. dies 2. sepulta in templo Diuæ Virginis, eo loco, quo filij mei corpus conditum est.

9 januari. Papiam, Ticinum.

¹ För tydighetens skull äro de i de latinska anteckningarna ofta förekommande förkortningarna upplösta, vilka upplösningar utgivaren dock icke ansett nödigt angiva genom kursivering l. d.

² Anteckningar av detta slag äro suppleringar av Paslich till kalendariets tryckta notiser. Dessa ha i korthet måst refereras inom klammer för att ge mening och sammanhang.

11 januari. Czarthosam, monasterium tanto sumptu extructum: vt nulum in Europa ei preferendum esse multi existiment.

○. Hoc die Anno etc. 79. baptizatur Coldingæ, in nomine Summæ TRINITATIS illustrissimus Princeps, Dominus Dux Huldericus etc., filius Sere-nissimi et optimi Regis nostri, Ad cuius Illustritatis compaternitatem, ego quoque cum alijs Nobilib. et officiarijs aulicis, ab ipsius Maiestate clementer sum vocatus, et adhibitus.

12 januari. Mediolanum.

Andreas Alciatus, qui omnium doctrinarum orbem absoluit, et primus legum studia antiquo restituit nitori, Vixit annos 57. menses 8. dies 4. Obiit hoc die Papiæ. Sicut legi in ipsius monumento sumptuosissimo, et elegantiss: Anno 1550.

13 januari. † Hoc die anno 1565. mane, hora 4; minuto 40. nascitur cariss. filia mea Dorothea secunda, Rostochij, quò vxor mea cum liberis, propter pestem sœuissime in Dania grassantem secesserat, quo tempore ego cum Senatore regni Daniæ Georgio Rosencrantz ad Imp. Maximilianum secundum able-gatus eram, in negocijs Regijs.

17 januari. ♂ die S. Antonij, transiui magno cum periculo et difficul-tate, montem eminentissimum et asperr. S: Gotthardi. Basileam iturus¹.

22 januari. [Andreas Alciatus Mediolanensis.] Vidi ipsius monumen-tum, ac epitaphium elegantissimum, Ticini, ab ipsius hærede, Doctore N. Al- ciatino positum; quem in eadem Academia, magna dexteritate docentem audiui. Anno 54².

24 januari. Anno 1559. decessit ex hac vita potentissimus princeps, dominus Christiernus secundus, quondam DAniæ, Noruegiæ, et Suetiæ rex. Sepultus Ottoniæ in monasterio fratrum minorum 19. Februarij.

Natalis Neptis meæ, ex filia Dorothea Judittæ Saastrouiæ, quæ ædita est in hanc lucem in prædio paterno Salchouu, hoc die, quæ fuit dies Martis, quadrante horæ, post 9. vespertinam Anno etc. 87.

25 januari. [Adolphus Dux Holsatiæ] moritur, Anno 1586. Calend. Octobris, in castro Gotorpiæ.

28 januari. [Carolus Magnus . . . mortus est Aquisgrani . . .] vbi vidi ipsius sepulchrum, et reliquias.

6 februari. Dux Hinricus Megalburgensis hoc die moritur Suerini, Anno 1552.

7 februari. Dargemerus Pasewalck, frater meus dulcissimus hoc die moritur, cum nondum impleuissest mensem suæ ætatis quartum, Cuius conspectu mihi nunquam frui licuit. Anno 1552.

Hoc die, anno 1576. moritur Fridrichsp:³ amicus meus, Sebastianus Suendius Öringensis, Secretarius Regius, Sepultus Hafniæ.

¹ De två sista orden tillagda senare, antagligen på 1580-talet.

² Hela denna anteckning är, såsom tydligt framgår av stilens, skriven långt senare, på 1580 talet,

³ Först skrivet Hafniæ, överstruket.

Eiler Akeleyes och Caspar Paslich d. y:s anteckningar.

15 januari. Hunc librum vendicat Hilarius Achilæus, et est ejus verus possessor,

Codicis Hæredem, si vis cognoscere lector

Subscriptum nomen, respice quæso meum

Hilarius Achilæus

m. manu p

Nemo petit coelum, nisi per Christe (!) redemptor[em]

Å te sit salus non aliunde venit

'Eμος ἔρως ἐσανθόται

Hilarius Achileus f: Hilarij

suapte manu p

16 januari. Olieve Nettelhorst.

Vnk Frue Øliffue Nettelhorst Gerloffs Datter Caspar Paslick Fredricksön till Rönnebeckisholm mp¹.

S. 83 under den 1. februari uppräknas Fredrik Paslicks och Magdalene Gabrielsdotters barn: Caspar Paslick, Fredrik Paslick, Baltzar Paslick, Knud Paslick, Elsebet Paslick, Margrette Paslick och Juditte Paslick. Stilen är sannolikt den yngre Caspar Paslicks.

26 juli. Anno 1643 daa war min farbroder sön her paa soer och laa till Mester Steffen och war her fraa onsdag till fredag, saa Reiste hand till Rönnebeckisholm, Eilert Ackeleij.

29 juli. Anno 1643 den 29 julij Rieste ieg och min broder Alexxander till Rönnebekisholmb och her war bartzell paa Soer den samme dag med hoffmesters barn och wi laa siug der begge tu i otte dage, Eilert Ackeleij.

13 augusti. Anno 1643 den 13 Augusti daa Reiste ieg och min broder Alexxander fra Rönnebekisholm till Soer, och den samme dag war der examen i scholen och wi war intit til examen och ieg haffde breff till hoffmester och till scholemesteren fra Knud Paslick. Eilert Ackeleij. [Tillagt av annan hand:] Knud Paslick Fredericksön, Øliffue Nettelhorst Gerloffsdatter.

25 september. Den 25 Septembbris kom Holckerius schollemester fra Aarhus och haffde ingen bud till os, den same dag war Albert Hondorff her paa Soer och jeg fick papir aff schollemesteren z Aarck.

21 november. Anno 1643 den 21 Novemb: daa fick ieg bud fra Jonstrup.

¹ Denna anteckning är gjord av Caspar Paslick d. y. Olive Nettelhorst blev sedermora hans maka.